

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ ప్రథమ కాణ్డే షష్ఠః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ సం త్వా సిఞ్చామి యజుషా ప్రజామాయుర్ధనం చ॥ బృహస్పతిప్రసూతో
యజమాన ఇహ మా రిషత్॥ ఆజ్యమసి సత్యమసి సత్యస్యాఽధ్యక్షమసి హవిరసి
వైశ్వానరం వైశ్వదేవముత్పాతశుష్మగ్ం సత్యేజాః సహోఽసి సహమానమసి సహస్వాఽరాతీః
సహస్వాఽరాతీయతః సహస్వ పుతనాః సహస్వ పుతన్యతః॥ సహస్రవీర్యమసి తన్మా
జిన్వాఽఽజ్యస్యాఽఽజ్యమసి సత్యస్య సత్యమసి సత్యాయు [౧] రసి సత్యశుష్మమసి సత్యేన
త్వాఽభి ఘారయామి తస్య తే భక్షీయ పఞ్చానాం త్వా వాతానాం యన్త్రాయ ధర్త్రాయ
గృహ్ణామి పఞ్చానాం త్వర్తూనాం యన్త్రాయ ధర్త్రాయ గృహ్ణామి పఞ్చానాం త్వా దిశాం
యన్త్రాయ ధర్త్రాయ గృహ్ణామి పఞ్చానాం త్వా పఞ్చజనానాం యన్త్రాయ ధర్త్రాయ
గృహ్ణామి చరోస్త్యా పఞ్చబిలస్య యన్త్రాయ ధర్త్రాయ గృహ్ణామి బ్రహ్మణస్త్యా తేజసే
యన్త్రాయ ధర్త్రాయ గృహ్ణామి క్షత్రస్య త్వోజసే యన్త్రాయ [౨] ధర్త్రాయ గృహ్ణామి విశే
త్వా యన్త్రాయ ధర్త్రాయ గృహ్ణామి సువీర్యాయ త్వా గృహ్ణామి సుప్రజాస్త్యాయ త్వా
గృహ్ణామి రాయసోషాయ త్వా గృహ్ణామి బ్రహ్మవర్చసాయ త్వా గృహ్ణామి భూరస్మాకగ్ం
హవిర్దేవానామాశిషో యజమానస్య దేవానాం త్వా దేవతాభ్యో గృహ్ణామి కామాయ త్వా
గృహ్ణామి॥[౩]

సత్యాయురోజసే యన్త్రాయ త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥1.6.1॥

ధ్రువోఽసి ధ్రువోఽహగ్ం సజాతేషు భూయాసం ధీరశ్చేత్తా వసువిదుగ్గోఽస్యగ్గోఽహగ్ం
సజాతేషు భూయాసముగ్రశ్చేత్తా వసువిదభిభూరస్యభిభూరహగ్ం సజాతేషు

భూ॒యా॒స॒మ॒భి॒భూ॒శ్చే॒త్తా॒ వ॒సు॒వి॒ద్యు॒న॒జ్మి॒ త్వా॒ బ్ర॒హ్మ॒ణా॒ దై॒వ్యే॒న హ॒వ్యా॒యాఽ॒స్మై వో॒ధ॒వే
 జా॒త॒వే॒దః॑ ఇ॒న్ధా॒నా॒స్త్వా సు॒ప్ర॒జ॒సః సు॒వీ॒రా జ్యోగ్మీ॒వే॒మ బ॒లి॒హృ॒తో వ॒యం తే॑॥ య॒స్మై అగ్నే
 అ॒స్య య॒జ్ఞ॒స్య రి॒ష్యా [४] ద్య॒ద్వా స॒న్దా॒దా॒జ్య॒స్యోత వి॒ష్ణో తే॒న హ॒న్మి స॒ప॒త్నం
 దు॒ర్మ॒రా॒యు॒మై॒నం ద॒ధా॒మి ని॒ర్ఋ॒త్యా ఉ॒ప॒స్థే॑॥ భూ॒ర్భు॒వః సు॒వ॒రు॒చ్ఛ॒వో అగ్నే
 య॒జ॒మా॒నా॒యై॒ధి ని॒శు॒వో అ॒భి॒దా॒సతే॑ అగ్నే దే॒వే॒ద్ధ మ॒న్వి॒ద్ధ మ॒న్త॒జి॒హ్వో॒మర్త్య॒స్య తే
 హో॒త॒ర్మూ॒ర్ధ॒న్నా జి॒ఘ॒ర్మి రా॒య॒స్పో॒షాయ॑ సు॒ప్ర॒జా॒స్త్వాయ॑ సు॒వీ॒ర్యా॒య మ॒నో॒ఽసి
 ప్రా॒జా॒ప॒త్యం మ॒నసా॑ మా భూ॒తే॒నాఽఽ వి॒శ వా॒గ॒స్త్వే॒న్ద్రి స॒ప॒త్నక్ష॑యణీ [५] వా॒చా
 మే॒న్ద్రి॒యే॒ణాఽఽ వి॒శ వ॒స॒న్త॒మృ॒తా॒నాం ప్రీ॒ణా॒మి స మా ప్రీ॒తః ప్రీ॒ణా॒తు గ్రి॒ష్మ॒మృ॒తా॒నాం
 ప్రీ॒ణా॒మి స మా ప్రీ॒తః ప్రీ॒ణా॒తు వర్షా॑ ఋ॒తా॒నాం ప్రీ॒ణా॒మి తా మా ప్రీ॒తాః ప్రీ॒ణా॒న్తు
 శ॒రద॑మృ॒తా॒నాం ప్రీ॒ణా॒మి సా మా ప్రీ॒తా ప్రీ॒ణా॒తు హే॒మ॒న్త॒శి॒శి॒రా॒వృ॒తా॒నాం ప్రీ॒ణా॒మి తౌ
 మా ప్రీ॒తౌ ప్రీ॒ణీ॒తా॒మగ్ని॑పో॒మయో॒రహం దే॒వ॒య॒జ్య॒యా చక్షు॑ష్మాన్ భూ॒యా॒స॒మగ్ని॒రహం
 దే॒వ॒య॒జ్య॒యాఽన్నాదో॑ భూ॒యా॒సం [६] ద॒భి॒ర॒స్యద॑బ్ధో భూ॒యా॒స॒మముం
 ద॒భే॒య॒మగ్ని॑పో॒మయో॒రహం దే॒వ॒య॒జ్య॒యా వృ॒త్ర॒హో భూ॒యా॒స॒మి॒న్త్రాగ్ని॒యో॒రహం
 దే॒వ॒య॒జ్య॒యే॒న్ద్రి॒యా॒వ్య॒న్నాదో॑ భూ॒యా॒స॒మి॒న్త్రా॒స్యా॒హం దే॒వ॒య॒జ్య॒యే॒న్ద్రి॒యా॒వీ
 భూ॒యా॒సం మ॒హే॒న్త్రా॒స్యా॒హం దే॒వ॒య॒జ్య॒యా జే॒మా॒నం మ॒హి॒మా॒నం గ॒మే॒య॒మగ్నేః
 స్వీ॒ష్ట॒కృ॒తో॒హం దే॒వ॒య॒జ్య॒యాఽఽయు॑ష్మాన్ య॒జ్ఞే॒న ప్ర॒తి॒ష్ఠాం గ॒మే॒యమ్॑॥[७]

రి॒ష్యా॒భ్యప॑త్నక్ష॒యణ్య॒న్నాదో॑ భూ॒యా॒సగ్ం॑ షట్త్రి॒గ్ంశ॑చ్ఛ ॥1.6.2॥

అగ్ని॒ర్మా దు॒రి॒ష్టా॒త్పా॒తు స॒వి॒తాఽఘ॑శగ్ం సా॒ద్యో మే॒న్ద్రి దూ॒రే॒రాతీ॑యతి తమే॒తే॒న జే॒షగ్ం
 సు॒రూ॒ప॒వర్ష॑వర్ణ ఏ॒హి॒మాన్ భ॒ద్రాన్ దు॒ర్యాగ్ం అ॒భ్యే॒హి మా॒మను॑వ్రతాన్య శీ॒ర్షా॒ణి
 మృ॒ధ్వ॒మి॒డ ఏ॒హ్యది॑త ఏ॒హి స॒రస్వ॑త్యే॒హి ర॒న్తి॒రసి ర॒మతి॑రసి సూ॒న॒ర్యసి జు॒ష్టే జు॒ష్టిం
 తే॒ఽశీ॒యోప॑హాత ఉ॒ప॒హ॒వం [౮] తే॒ఽశీ॒య సా మే స॒త్యాఽశీ॒రస్య॑ య॒జ్ఞ॒స్య

భూ॒యాద॑రే॒డతా॑ మ॒నసా॑ త॒చ్ఛకే॑యం య॒జ్ఞో ది॒వగ్ం రో॒హతు॑ య॒జ్ఞో ది॒వం గచ్ఛ॑తు
యో దే॒వయా॑నః ప॒న్థాస్తే॑న య॒జ్ఞో దే॒వాగ్ం అ॒ప్యేత్వ॑స్మాస్వి॒స్త్ర ఇ॒న్త్రియం॑ ద॒ధాత్వ॑స్మాన్త్రాయ
ఉ॒త య॒జ్ఞాః స॒చన్తా॑మస్మాసు స॒న్తాశి॑షః సా నః ప్రి॒యా సు॒ప్రతూ॑ర్తిర్మ॒హానీ॑ జుష్టిరసి
జు॒షస్వ నో జుష్టా॑ నో [౯] క॒సి జుష్టిం॑ తే గమే॒యం మనో॑ జ్యోతి॒ర్జుష॑తామా॒జ్యం వి॒చ్ఛిన్నం॑
య॒జ్ఞగ్ం స॒మిమం॑ ద॒ధాతు॑ బృహ॒స్పతి॑స్తనుతామిమం నో విశ్వే దే॒వా ఇ॒హ
మాద॑యన్తామ్॥ బ్ర॒ధ్ను పి॒న్వస్వ॑ దదతో మే మా క్షా॒యి కు॒ర్వతో మే మోప॑
ద॒సత్ప్ర॑జాపతే॒ర్భాగో॑ఽస్యూర్జ॒స్వాన్ ప॑యస్వాన్ ప్రా॒ణాపా॑నౌ మే పా॒హి స॒మాన॑వ్యానౌ మే
పా॒హ్యుదా॑నవ్యానౌ మే పా॒హ్యక్షి॑తోఽస్యక్షి॒త్యై త్వా మా మే క్షే॒ష్ఠా అ॒ముత్రా॑ఽముష్మి॒న్లోకే॑॥[౧౦]
ఉప॒హవం॑ జుష్టా నస్త్వా షట్సు ॥1.6.3॥

బర్హి॒షోఽహం॑ దే॒వయ॑జ్యయా ప్ర॒జావాన్ భూ॒యాసం॑ నరా॒శగ్ం స॒న్యాఽహం॑
దే॒వయ॑జ్యయా పశు॒మాన్ భూ॒యాస॑మగ్నీః స్వి॒ష్టకృ॑తోఽహం దే॒వయ॑జ్యయాఽఽయుష్మాన్
య॒జ్ఞేన॑ ప్ర॒తిష్ఠాం॑ గమే॒యమగ్నే॑రహ॒ముజ్జి॑తిమనూజ్జే॒షగ్ం
సోమ॑స్యాహ॒ముజ్జి॑తిమనూజ్జే॒షమగ్నే॑రహ॒ముజ్జి॑తిమనూజ్జే॒షమగ్ని॑షోమయోరహ॒ముజ్జి॑తిమ
నూజ్జే॒షమి॒న్త్రాగ్ని॒యోరహ॑ముజ్జి॒తిమనూజ్జే॒షమి॒న్త్రస్యాఽహ॑ [౧౧] ము॒జ్జితి॑మనూజ్జే॒షం
మహే॑న్త్రస్యాఽహ॒ముజ్జి॑తిమనూజ్జే॒షమగ్నీః స్వి॒ష్టకృ॑తోఽహ॒ముజ్జి॑తిమనూజ్జే॒షం వా॒జస్య॑
మా ప్ర॒సవే॑నోద్భ్రాభే॒ణోద॑గ్రభీత్ అథా స॒పత్నా॑గ్ం ఇ॒న్త్రో మే ని॒గ్రాభే॑ణాధరాగ్ం అకః॥
ఉద్భ్రా॒భం చ ని॒గ్రాభం॑ చ బ్ర॒హ్మ దే॒వా అవీ॑వృధన్ అథా స॒పత్నా॑నిన్త్రాగ్ని మే
వి॒షూచీ॑నాన్వ్యస్యతామ్॥ ఏ॒మా అ॒గ్మన్నా॑శిషో దో॒హకా॑మా ఇ॒న్త్రవన్తో॑ [౧౨] వనామహే
ధుక్షీ॒మహి॑ ప్ర॒జామి॑షమ్॥ రోహి॒తేన॑ త్వాఽగ్నిర్దే॒వతాం॑ గమయతు హరి॒భ్యాం త్వేన్తో॑
దే॒వతాం॑ గమయత్వేతశేన త్వా సూ॒ర్యో దే॒వతాం॑ గమయతు వి తే ము॒ఞ్చామి॑ రశనా వి
రశ్మీన్ వి యోక్తా॒యాని॑ పరిచర్తనాని ధ॒త్తాద॑స్మాసు ద్రవి॒ణం య॑చ్ఛ భద్రం ప్ర ణో

బ్రా॒తాద్భా॒గధాన్ దే॒వతా॑సు॥ వి॒ష్ణోః శం॒యోర॒హం దే॒వయ॑జ్ఞయా॒ యజ్ఞే॑న॒ ప్రతి॑ష్ఠాం
 గమే॒యగ్ం సోమ॑స్యాహం దే॒వయ॑జ్ఞయా [౧౩] సురే॒తా రేతో॑ ధీషీ॒య త్వష్ట॑రహం
 దే॒వయ॑జ్ఞయా పశూ॒నాగ్ం రూ॒పం పు॑షే॒యం దే॒వానాం పత్నీ॑రగ్నిర్గృహపతి॒ర్యజ్ఞస్య॑
 మిథు॒నం తయో॑రహం దే॒వయ॑జ్ఞయా మిథు॒నేన॑ ప్ర భూ॒యాసం వేదో॑ఽసి విత్తి॒రసి విదే॑య
 కర్మా॑ఽసి కరు॒ణమ॑సి క్రియా॒సగ్ం సని॑రసి సనితా॑ఽసి సనే॒యం ఘృ॑తవ॒న్తం కు॒లాయిన॑గ్ం
 రాయస్పోషగ్ం సహస్రి॑ణం వేదో దదాతు వాజినమ్॥[౧౪]

ఇ॒న్ద్రస్యా॑హమి॒న్ద్ర వ॒న్తస్సోమ॑స్యాహం దే॒వయ॑జ్ఞయా చతుశ్చ॑త్వారిగ్ంశచ్చ॑ ||1.6.4||

ఆ ప్వా॒యతాం ధ్రు॒వా ఘృ॑తేన॒ యజ్ఞం॑ యజ్ఞం॑ ప్రతి॒ దేవ॑య॒భ్యః సూ॒ర్యా॒యా
 ఊ॒ధోఽది॑త్యా ఉప॒స్థ ఉ॒రు ధా॒రా పృ॑థివీ॒ యజ్ఞే॑ అస్మిన్॑॥ ప్ర॒జాప॑తేర్విభాన్నామ
 లోక॑స్తస్మిగ్ంస్త్వా దధామి సహ॒ యజ॑మానేన సదసి సన్నే భూ॒యాః సర్వ॑మసి సర్వం॒ మే
 భూ॒యాః పూర్ణ॑మసి పూర్ణం॒ మే భూ॒యా అక్షి॑తమసి మా మే క్షే॒ష్ఠాః ప్రా॒చ్యాం ది॒శి దే॒వా
 ఋ॒త్విజో॑ మార్జయంతాం దక్షి॒ణాయాం॑ [౧౫] ది॒శి మాసాః॑ పిత॒రో మార్జ॑యంతాం ప్రతీ॒చ్ఛ్యాం
 ది॒శి గృ॒హః పశ॑వో మార్జయంతాముదీ॒చ్ఛ్యాం ది॒శ్యాప॑ ఓష॒ధయో వన॑స్పతయో
 మార్జయంతామూర్ధ్వా॒యాం ది॒శి య॑జ్ఞః సంవ॒ధ్నరో॑ యజ్ఞపతి॒ర్మార్జ॑యంతాం వి॒ష్ణోః
 క్ర॒మోఽస్య॑భిమాతిహ గాయత్రే॒ణ ఛన్ద॑సా పృథి॒వీమను॑ వి క్రమే నిర్భక్తః స యం ద్వి॒ష్టో
 వి॒ష్ణోః క్ర॒మోఽస్య॑భిశస్తిహ త్తైష్ఠ్ఠభేన ఛన్ద॑సాన్తరిక్షమను వి క్రమే నిర్భక్తః స యం
 ద్వి॒ష్టో వి॒ష్ణోః క్ర॒మోఽస్య॑రాతీయతో హంతా జాగతేన ఛన్ద॑సా ది॒వమను॑ వి క్రమే నిర్భక్తః స
 యం ద్వి॒ష్టో వి॒ష్ణోః క్ర॒మోఽసి శత్రూ॑యతో హంతాన్తైష్ఠ్ఠభేన ఛన్ద॑సా ది॒శోఽను॑ వి క్రమే
 నిర్భక్తః స యం ద్వి॒ష్టః॥[౧౬]

దక్షి॒ణాయా॑మన్తరిక్షమను వి క్రమే నిర్భక్తః స యం ద్వి॒ష్టో వి॒ష్ణోరే॒కాన్త॑ త్రిగ్ంశచ్చ॑ ||1.6.5||

అగన్మ సువః సువరగన్మ సందృశస్తే మా చిధ్ని యత్తే తపస్తస్మై తే మాఽఽ వృక్షీ
 సుభూరసి శ్రేష్ఠో రశ్మీనామాయుర్థా అస్యాయుర్మే ధేహి వర్షోధా అసి వర్షో మయి
 ధేహీదమహమముం భ్రాతృవ్యమాభ్యో దిగ్భ్యోఽప్యై దివోఽస్మాదన్తరిక్షాదప్యై పృథివ్యా
 అస్మాదన్నాద్యాన్నిర్భజామి నిర్భక్తః స యం ద్విష్టుః [౧౭] సం
 జ్యోతిషాఽభూవమైన్ద్రీమావృతమన్వావర్తే సమహం ప్రజయా సం మయా ప్రజా సమహగ్ం
 రాయస్పోషేణ సం మయా రాయస్పోషః సమిద్ధో అగ్ని మే దీదిహి సమేద్ధా తే అగ్ని
 దీద్యాసం వసుమాన్ యజ్ఞో వసీయాన్ భూయాసమగ్న ఆయాగ్ంషి పవస ఆ
 సువోర్జమిషం చ నః| ఆరే బాధస్వ దుచ్చనామ్|| అగ్ని పవస్వ స్వపా అస్మే వర్చః
 సువీర్యమ్|| [౧౮] దధత్వోషగ్ం రయిం మయి|| అగ్ని గృహపతే సుగృహపతిరహం త్వయా
 గృహపతినా భూయాసగ్ం సుగృహపతిర్మయా త్వం గృహపతినా భూయాః శతగ్ం
 హిమాస్తామాశిషమా శాసే తన్తవే జ్యోతిష్మతీం తామాశిషమా శాసేఽముష్మై జ్యోతిష్మతీం
 కస్త్వా యునక్తి స త్వా వి ముశ్చత్వగ్నే వ్రతపతే వ్రతమచారిషం తదశకం తస్మేఽరాధి
 యజ్ఞో బభూవ స ఆ [౧౯] బభూవ స ప్ర జజ్ఞే స వావృధే| స దేవానామధిపతిర్బభూవ సో
 అస్మాగ్ం అధిపతీన్ కరోతు వయగ్గ్ స్యామ పతయో రయాణామ్|| గోమాగ్ం
 అగ్నేఽవిమాగ్ం అశ్వీ యజ్ఞో నృవధ్సఖా సదమిదప్రమృష్యః| ఇడావాగ్ం ఏషో అసుర
 ప్రజావాన్ దీర్ఘో రయిః పృథుబుధ్నః సభావాన్||[౨౦]

ద్విష్టుః సువీర్యగ్ం స ఆ పశ్యత్రిగ్ంశచ్చ ||1.6.6||

యథా పై సమృతసోమా ఏవం వా ఏతే సమృతయజ్ఞా యద్దర్శపూర్ణమాసౌ కస్య వాఽహ
 దేవా యజ్ఞమా గచ్ఛన్తి కస్య వా న బహూనాం యజమానానాం యో పై దేవతాః పూర్వః
 పరిగృహ్ణాతి స ఏనాః శ్వో భూతే యజత ఏతద్వై దేవానామాయతనం
 యదాహవనీయోఽన్తరాఽగ్ని పశూనాం గార్హపత్యో మనుష్యాణామన్వాహర్యపచనః

పితృణామగ్నిం గృహ్ణతి స్వ ఏవాయతనే దేవతాః పరి [౨౦] గృహ్ణతి తాః శ్వో భూతే
యజతేవ్రతేన వై మేధ్యోఽగ్ని-ర్వ్రతపతి-ర్బ్రాహ్మణో వ్రతభృద్వ్రతముపైష్యన్ బ్రూయాదగ్నే
వ్రతపతే వ్రతం చరిష్యామీత్యగ్నిర్వై దేవానాం వ్రతపతిస్తస్మా ఏవ ప్రతిప్రోచ్య వ్రతమా
లభతే బర్హిషా పూర్ణమాసే వ్రతముపైతి

వత్సైరమావాస్యాయామేతద్ధ్యేతయోరాయతనముపస్తీర్యః
పూర్వశ్చాఽగ్నిరపరశ్చేత్యాహుర్మనుష్యా [౨౧] ఇన్నా ఉపస్తీర్ణమిచ్ఛన్తి కిము దేవా యేషాం
నవావసానముపాఽస్మిన్స్వో యక్ష్యమాణే దేవతా వసన్తి య ఏవం విద్వానగ్నిముపస్తృణాతి
యజమాసేన గ్రామ్యాశ్చ పశవోఽవరుధ్యా ఆరణ్యాశ్చేత్యాహుర్వద్ద్రామ్యానుపవసతి తేన
గ్రామ్యానవ రున్ధే యదారణ్యస్యాఽశ్శాఽతి తేనాఽరణ్యాన్
యదనాశ్వానుపవసేత్ప్రితృదేవత్యః స్యాదారణ్యస్యాఽశ్శాఽతీన్ద్రియం [౨౩] వా
ఆరణ్యమిన్ద్రియమేవాఽఽత్మన్ ధత్తే యదనాశ్వానుపవసేత్ క్షోధుకః
స్యాద్యదశ్మీయాద్రుద్రోఽస్య పశూనభి మన్యేతాఽపోఽశ్శాఽతి తన్నీవాఽశితం నేవాఽనశితం న
క్షోధుకో భవతి నాఽస్య రుద్రః పశూనభి మన్యతే వజ్రో వై యజ్ఞః క్షుత్థలు వై మనుష్యస్య
భ్రాతృవ్యో యదనాశ్వానుపవసతి వజ్రేణైవ సాక్షాత్ క్షుధం భ్రాతృవ్యగ్ం హన్తి॥౨౪॥
పరి మనుష్యా ఇన్ద్రియగ్ం సాక్షాత్తేన చ ॥1.6.7॥

యో వై శ్రద్ధామనారభ్య యజ్ఞేన యజతే నాఽస్మేష్టాయ శ్రద్ధ ధతేఽపః ప్ర ణయతి శ్రద్ధా
వా ఆపః శ్రద్ధామేవాఽరభ్య యజ్ఞేన యజత ఉభయేఽస్య దేవమనుష్యా ఇష్టాయ
శ్రద్ధధతే తదాహురతి వా ఏతా వర్తన్నేదన్త్యతి వాచం మనో వాపైతా నాతి నేదన్తీతి
మనసా ప్ర ణయతీయం వై మనో [౨౫] కనయైవైనాః ప్ర ణయత్యస్కన్నహవిర్భవతి య
ఏవం వేద యజ్ఞాయుధాని సమ్భరతి యజ్ఞో వై యజ్ఞాయుధాని యజ్ఞమేవ తథ్సమ్భరతి
యదేకమేకగ్ం సమ్భరేత్ప్రితృదేవత్యాని స్యుర్యథ్సహ సర్వాణి మానుషాణి ద్వేద్వే సమ్భరతి

యాజ్ఞానువాక్యయోరేవ రూపం కరోత్యథో మిథునమేవ యో వై దశ యజ్ఞాయుధాని
 వేద ముఖతోఽస్య యజ్ఞః కల్పతే స్య [౨౬] శ్చ కపాలాని చాఽగ్నిహోత్రహవణీ చ శూర్పం
 చ కృష్ణాజినం చ శమ్యా చోలూఖలం చ ముసలం చ దృషచ్ఛోపలా చైతాని వై దశ
 యజ్ఞాయుధాని య ఏవం వేద ముఖతోఽస్య యజ్ఞః కల్పతే యో వై దేవేభ్యః ప్రతిప్రోచ్య
 యజ్ఞేన యజతే జుషస్తేఽస్య దేవా హవ్యగ్ం హవిర్నిరుప్యమాణమభి మన్తయేతాఽగ్నిగ్ం
 హోతారమిహ తగ్ం హువ ఇతి [౨౭] దేవేభ్య ఏవ ప్రతిప్రోచ్య యజ్ఞేన యజతే జుషస్తేఽస్య
 దేవా హవ్యమేష వై యజ్ఞస్య గ్రహో గృహీత్వైవ యజ్ఞేన యజతే తదుదిత్వా వాచం
 యచ్ఛతి యజ్ఞస్య ధృత్యా అథో మనసా వై ప్రజాపతిర్యజ్ఞమతనుత మనసైవ తద్యజ్ఞం
 తనుతే రక్షసామనన్వవచారాయ యో వై యజ్ఞం యోగ ఆగతే యునక్తి యుజ్కే
 యుశ్వానేషు కస్త్యా యునక్తి స త్వా యునక్తిత్వాహ ప్రజాపతిర్వై కః ప్రజాపతినైవైనం
 యునక్తి యుజ్కే యుశ్వానేషు||౨౮|

వైమనస్స్య ఇతి యునక్త్యేకాదశ చ ||1.6.8||

ప్రజాపతిర్యజ్ఞానసృజతాఽగ్నిహోత్రం చాఽగ్నిష్టోమం చ పౌర్ణమాసీం చోక్త్యం
 చాఽమావాస్యాం చాతిరాత్రం చ తానుదమిమీత యావదగ్నిహోత్రమాసీత్తావానగ్నిష్టోమో
 యావతీ పౌర్ణమాసీ తావానుక్థ్యో యావత్యమావాస్యా తావానతిరాత్రో య ఏవం
 విద్వానగ్నిహోత్రం జుహోతి యావదగ్నిష్టోమేనోపాప్నోతి తావదుపాఽకప్నోతి య ఏవం
 విద్వాన్ పౌర్ణమాసీం యజతే యావదుక్థ్యేనోపాప్నోతి [౨౯] తావదుపాఽకప్నోతి య ఏవం
 విద్వానమావాస్యాం యజతే యావదతిరాత్రేణోపాప్నోతి తావదుపాఽకప్నోతి పరమేష్ఠినో వా
 ఏష యజ్ఞోఽగ్ర ఆసీత్తేన స పరమాం కాష్ఠామ గచ్ఛతీన ప్రజాపతిం నిరవాసాయ యత్తేన
 ప్రజాపతిః పరమాం కాష్ఠామగచ్ఛతీనేన్ద్రం నిరవాసాయయత్తీనేన్ద్రః పరమాం
 కాష్ఠామగచ్ఛతీనాఽగ్నిషోమౌ నిరవాసాయయత్తీనాఽగ్నిషోమౌ పరమాం కాష్ఠామగచ్ఛతాం

య [30] ఏ॒వం వి॒ద్వాన్దర్శ॑శ॒పూర్ణ॑మా॒సౌ య॑జతే పర॒మామే॒వ కా॒ష్ఠాం గ॑చ్ఛతి యో వై
 ప్ర॒జాతే॑న య॒జ్ఞేన॑ య॒జతే॑ ప్ర ప్ర॒జయా॑ పశు॒భిర్మిధు॑నై॒ర్జాయతే॑ ద్వాద॒శ మా॒సాః
 సం॒వత్స॑రో ద్వాద॒శ ద్వన్ద్వా॑ని దర్శ॒శపూర్ణ॑మా॒సయో॒స్తాని॑ సం పా॒ద్యానీ॑త్యాహుర్వ॒ధ్నం
 చోపా॑వ॒సృజ॑త్యు॒ఖాం చాధి॑ శ్రయత్య॒వ చ హ॑న్తి దృ॒షదౌ॑ చ స॒మాహ॑న్త్యధి॒ చ వ॑పతే
 కపాలా॑ని చోప దధాతి పురో॒డాశం॑ చా [30] కధిశ్రయత్యా॒జ్యం చ స్త॒మ్బయ॑జుశ్చ హ॒రత్య॑భి
 చ గృ॒హ్ణతి॑ వేదిం చ పరి గృ॒హ్ణతి॑ పత్నీం చ సం న॒హ్యతి॑ పోక్షణీశ్చా॒సాద॑యత్యా॒జ్యం
 వైతా॑ని వై ద్వాద॒శ ద్వన్ద్వా॑ని దర్శ॒శపూర్ణ॑మా॒సయోః॑ తాని య ఏ॒వగ్ం సం పా॒ద్య య॑జతే
 ప్ర॒జాతే॑నై॒వ య॒జ్ఞేన॑ య॒జతే॑ ప్ర ప్ర॒జయా॑పశు॒భిర్మిధు॑నై॒ర్జాయతే॑||[31]

ఉ॒న్యేనోపా॑ప్నోత్యగచ్ఛతాం యః పు॒రోడా॑శం చ చ॒త్వారి॑గ్ంశచ్చ ||1.6.9||

ధృ॒వోఽసి॑ ధృ॒వోఽహగ్ం॑ స॒జాతే॑షు భూయా॒సమి॑త్యాహ ధృ॒వాసే॑వైనాన్ కురుత
 ఉ॒గ్రోఽస్య॑గ్రోఽహగ్ం॑ స॒జాతే॑షు భూయా॒సమి॑త్యాహోఽప్రతి॒వాది॑న ఏ॒వైనాన్
 కురు॑తే॒భిభూ॑ర॒స్యభి॑భూరహగ్ం॑ స॒జాతే॑షు భూయా॒సమి॑త్యాహ య ఏ॒వైనం॑ ప్రత్యుత్పిపీతే
 తము॑పాఽస్యతే యున॒జ్మి త్వా బ్ర॒హ్మణా॑ దై॒వ్యేనే॑త్యాహైష వా అగ్నే॒ర్యోగ॑స్తేనై- [33] వైనం
 యున॒క్తి య॒జ్ఞస్య॑ వై స॒మృద్ధే॑న దే॒వాః సు॒వర్గం॑ లోక॒మాయన్॑ య॒జ్ఞస్య॑ వృ॒ద్ధేనా॑ఽసు॒రాన్
 పరా॑ భావ॒యన్ య॑స్మే అగ్నే అ॒స్య య॒జ్ఞస్య॑ రి॒ష్యాది॑త్యాహ య॒జ్ఞస్యై॒వ తథ॑స॒మృద్ధే॑న
 య॒జమా॑నః సు॒వర్గం॑ లోక॒మేతి॑ య॒జ్ఞస్య॑ వృ॒ద్ధేన॑ భ్రాతృ॒వ్యాన్ పరా॑
 భావ॒యత్య॑గ్నిహోత్రమే॒తాభి॑ర్వ్యాహృతీ॒భిరు॑ప సాదయేద్య॒జ్ఞము॑ఖం వా అగ్నిహోత్రం
 బ్ర॒హ్మైతా॑ వ్యాహృతయో య॒జ్ఞము॑ఖ ఏ॒వ బ్ర॒హ్మ [34] కురు॑తే సం॒వత్స॑రే ప॒ర్యాగ॑త
 ఏ॒తాభి॑రే॒వోప॑ సాదయేద్బ్ర॒హ్మణై॑వోభయతః సం॒వత్స॑రం పరి గృ॒హ్ణతి॑ దర్శ॒శపూర్ణ॑మా॒సౌ
 చాతు॑ర్మాస్యాన్ యాలభమాన ఏ॒తాభి॑ర్వ్యాహృతీ॒భిర్ హవీ॑గ్ంవ్యా సాదయేద్య॒జ్ఞము॑ఖం వై
 దర్శ॒శపూర్ణ॑మా॒సౌ చాతు॑ర్మాస్యాని బ్ర॒హ్మైతా॑ వ్యాహృతయో య॒జ్ఞము॑ఖ ఏ॒వ బ్ర॒హ్మ

కురుతే సంవత్సరే పర్యాగత ఏతాభిరేవాఽఽ సాదయేద్బ్రహ్మణైవోభయతః సంవత్సరం పరి
 గృహ్ణతి యద్వై యజ్ఞస్య సామ్నా క్రియతే రాష్ట్రం [31] యజ్ఞస్యాఽఽశీర్గచ్ఛతి యద్బుచా
 విశం యజ్ఞస్యాఽఽశీర్గచ్ఛత్యథ బ్రాహ్మణోఽనాశీర్కేణ యజ్ఞేన యజతే
 సామిధేనీరనువక్ష్యన్నేతా వ్యాహృతిః పురస్తాద్దధ్యాద్బ్రహ్మైవ ప్రతిపదం కురుతే తథా
 బ్రాహ్మణః సాశీర్కేణ యజ్ఞేన యజతే యం కామయేత యజమానం భ్రాతృవ్యమఽస్య
 యజ్ఞస్యాఽఽశీర్గచ్ఛేదితి తస్మైతా వ్యాహృతిః పురోఽనువాక్యాయాం దధ్యాద్భ్రాతృవ్యదేవత్యా
 పై పురోఽనువాక్యా భ్రాతృవ్యమేవాస్య యజ్ఞస్యా [32] ఽఽశీర్గచ్ఛతి యాన్ కామయేత
 యజమానాన్తస్మాదేవాన్ యజ్ఞస్యాఽఽశీర్గచ్ఛేదితి తేషామేతా వ్యాహృతిః
 పురోఽనువాక్యాయా అర్ధర్చ ఏకాం దధ్యాద్భ్రాతృవ్యాయై పురస్తాదేకాం యాజ్యాయా అర్ధర్చ
 ఏకాం తస్మైనాన్తస్మాదేవాన్ యజ్ఞస్యాఽఽశీర్గచ్ఛతి యథా పై పర్జన్యః సువృష్టం వర్షత్యేవం
 యజ్ఞో యజమానాయ వర్షతి స్థలయోదకం పరి గృహ్ణన్త్యాశిషా యజ్ఞం యజమానః
 పరి గృహ్ణతి మనోఽసి ప్రాజాపత్యం [33] మనసా మా భూతేనా విశేత్యాహ మనో పై
 ప్రాజాపత్యం ప్రాజాపత్యో యజ్ఞో మన ఏవ యజ్ఞమాత్మనంతే వాగవ్యైన్ద్రి సపత్నక్షయణీ
 వాచా మేన్ద్రియేణాఽఽ విశేత్యాహైన్ద్రి పై వాగ్వాచమేవైన్ద్రిమాత్మన్ ధత్తే||[30]

తేనైవ బ్రహ్మ రాష్ట్రమేవాస్యయజ్ఞస్య ప్రాజాపత్యగ్ం పట్రిగ్ంశచ్చ ||1.6.10||

యో పై సప్తదశం ప్రజాపతిం యజ్ఞమన్వాయత్తం వేద ప్రతి యజ్ఞేన తిష్ఠతి న
 యజ్ఞాద్బ్రహ్మగ్ంశత ఆ శ్రావయేతి చతురక్షరమస్తు శ్రౌషడితి చతురక్షరం యజేతి ద్వ్యక్షరం
 యే యజామహ ఇతి పంచాక్షరం ద్వ్యక్షరో వషట్కార ఏష పై సప్తదశః
 ప్రజాపతిర్యజ్ఞమన్వాయత్తో య ఏవం వేద ప్రతి యజ్ఞేన తిష్ఠతి న యజ్ఞాద్బ్రహ్మగ్ంశతే యో
 పై యజ్ఞస్య ప్రాయణం ప్రతిష్ఠా [34] ముదయనం వేద ప్రతిష్ఠితేనాఽరిష్టేన యజ్ఞేన సగ్గ్
 స్థాం గచ్ఛత్యా శ్రావయాఽస్తు శ్రౌషడ్యజ యే యజామహే వషట్కార ఏతద్వై యజ్ఞస్య

ప్రా॒య॒ణమే॒షా ప్ర॒తి॒ష్ఠై॒తదు॒దయ॒నం॒ య ఏ॒వం వే॒ద ప్ర॒తి॒ష్ఠితే॒నాఽరి॒ష్టేన॒ యజ్ఞే॑న॒ సగ్గ్ సా॑ం
 గచ్ఛ॒తి యో వై సూ॒నృతా॒యై దో॒హం వే॒ద దు॒హ ఏ॒వైనాం॑ యజ్ఞో॑ వై సూ॒నృతా
 ఽఽశ్రా॒వయే॒త్యైవైనా॑మ॒హ్వాద॒స్తు [४౦] శ్రౌ॒షడి॒త్యపా॒వాస్త్రాగ్గృ॒జేత్యుద॒నైషీ॒ద్యే య॒జామ॒హ
 ఇ॒త్యుపా॒ఽసద॒ద్వష॒ట్కారే॑ణ దోగ్ధ్యే॒ష వై సూ॒నృతా॒యై దో॒హో య ఏ॒వం వే॒ద దు॒హ
 ఏ॒వైనాం॑ దే॒వా వై స॒త్రమా॑స॒త తే॒షాం ది॒శోఽద॒స్యన్త॒ ఏతా॑మార్త్రాం ప॒జ్క్రిమ॑పశ్య॒న్నా
 శ్రా॒వయే॒తి పు॒రోవా॒తమ॒జన॑యన్న॒స్తు శ్రౌ॒షడి॒త్యభ్ర॒గ్ం సమ॑ప్లా॒వయన్॑ య॒జేతి వి॒ద్యుత॑ [४౧]
 మ॒జన॑యన్ యే య॒జామ॒హ ఇ॒తి ప్రా॒వర్ష॑యన్నభ్యస్తనయన్ వష॒ట్కారే॑ణ తతో॒ వై
 తేభ్యో॑ ది॒శః ప్రా॒ప్యాయ॑న్త॒ య ఏ॒వం వే॒ద ప్రా॒స్మై ది॒శః ప్రి॒యన్తే॑ ప్ర॒జాప॑తిం త్వో వే॒ద
 ప్ర॒జాప॑తిస్త॒వం వే॒ద యం ప్ర॒జాప॑తిర్వేద స పు॒ణ్యో భ॑వత్యే॒ష వై ఛ॒న్దస్యః॑ ప్ర॒జాప॑తిరా
 శ్రా॒వయా॑ఽస్తు శ్రౌ॒షడ్య॒జ యే య॒జామ॒హే వష॒ట్కారో॑ య ఏ॒వం వే॒ద పు॒ణ్యో భ॑వతి
 వస॒న్త [४౨] మృ॒తూనాం॑ ప్రి॒ణామీ॒త్యాహ॑ర్త॒వో వై ప్ర॒యాజా॑ ఋ॒తూనే॒వ ప్రి॒ణాతి తే॒ఽస్మై
 ప్రి॒తా యథా॑పూ॒ర్వం కల్ప॑న్తే కల్ప॑న్తే॒ఽస్మా ఋ॒తవో॑ య ఏ॒వం వే॒దాఽగ్ని॑షోమయోరహం
 దే॒వయ॑జ్యయా చక్షు॒ష్మాన్ భూ॑యాసమి॒త్యాహోఽగ్ని॑షోమా॒భ్యాం వై
 య॒జ్ఞశ్చక్షు॑ష్మాన్తాభ్యామే॒వ చక్షు॑రాత్మన్దత్తే॒ఽగ్నిర॑హం దే॒వయ॑జ్యయాఽన్నాదో
 భూ॑యాసమి॒త్యాహోఽగ్ని॑ర్వై దే॒వానా॑మన్నాదః తే॒నైవా [४౩] ఽన్నా॑ద్యమాత్మన్ ధ॒త్తే
 ద॒బ్ధిర॑స్యద॒బ్ధో భూ॑యాసమముం ద॒భేయ॑మి॒త్యాహై॒తయా వై ద॒భ్యా దే॒వా
 అ॒సురా॑నదభ్నువన్తయై॒వ భ్రాతృ॑వ్యం ద॒భ్యోత్యగ్ని॑షోమయోరహం దే॒వయ॑జ్యయా వృ॒త్రహా
 భూ॑యాసమి॒త్యాహోఽగ్ని॑షోమా॒భ్యాం వా ఇ॒న్ద్రో వృ॒త్రమ॑హన్తాభ్యామే॒వ భ్రాతృ॑వ్యగ్గ్ స్పృ॒ణుత
 ఇ॒న్ద్రాగ్ని॑యోరహం దే॒వయ॑జ్యయేన్ద్రియావ్యన్నాదో భూ॑యాసమి॒త్యాహేన్ద్రియావ్యే॒వాఽన్నాదో
 భ॑వతీన్ద్రస్యా [४౪] ఽహం దే॒వయ॑జ్యయేన్ద్రియావీ భూ॑యాసమి॒త్యాహేన్ద్రియావ్యే॒వ భ॑వతి
 మ॒హేన్ద్రస్యా॑ఽహం దే॒వయ॑జ్యయా జే॒మానం॑ మ॒హిమా॑నం గమే॒యమి॒త్యాహ జే॒మానమే॒వ
 మ॒హిమా॑నం గచ్ఛ॒త్యగ్నిః స్వి॒ష్టకృ॑తోఽహం దే॒వయ॑జ్యయాఽఽయుష్మాన్ య॒జ్ఞేన॒ ప్రతి॑ష్ఠాం

గమే॑యమి॒త్యాహో॑ఽఽయురే॒వాఽఽత॑మ॒న్ధత్తే॑ ప్రతి॒ యజ్ఞే॑న తిష్ఠతి॥[౪౫]

ప్రతిష్ఠామ॑హ్వాదస్తు విద్యు॑తం వస॒ంతం ఏ॒నైవే॒న్తస్యా॑ష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥1.6.11॥

ఇ॒న్త్రం వో వి॒శ్వత॑స్పరి హ॒వామహే॑ జనే॒భ్యః॑ అ॒స్మాక॑మస్తు కే॒వలః॑॥ ఇ॒న్త్రం నరో నే॒మధి॑తా
హ॒వన్తే॑ య॒త్పార్యా॑ యున॒జతే॑ ధి॒యస్తాః॑ శూరో నృ॒షాతా॑ శవ॒సశ్చ॑కాన ఆ గోమ॒తి వ్ర॒జే
భ॒జా త్వం నః॑॥ ఇ॒న్త్రియా॑ణి శత॒క్రతో॑ యా తే జనే॒షు ప॒ఞ్చసు॑ ఇ॒న్త్ర తాని॑ త ఆ వృ॒ణే॑॥
అను తే దాయి మహ ఇ॒న్త్రియా॑య స॒త్రా తే వి॒శ్వమ॑ను వృ॒త్రహ॑త్యే॒ అను [౪౬] క్ష॒త్రమ॑ను
సహో య॒జత్రే॑న్త్ర దే॒వేభి॑రను తే నృ॒షహ్యే॑॥ ఆ య॒స్మిన్త॑న్త వా॒సవా॑స్తిష్ఠన్తి స్వా॒రుహో॑
యథా॑ బు॒షిర్హ దీ॒ర్ఘశ్చ॑త్రమ ఇ॒న్త్రస్య॑ ఘో॒ర్మో అతి॑థిః॥ ఆమా॒సు ప॒క్వమై॑రయ ఆ
సూ॒ర్యగ్ం రో॒హయా॑ దివి ఘో॒ర్మం న సా॑మ॒న్తప॑తాసువృ॒క్తిభి॑ర్జుష్టం గి॒ర్వణా॑సే గి॒రః॑॥
ఇ॒న్త్రమి॒ద్గాథి॑నో బ్ర॒హది॑న్త్రమర్కేభి॒రర్కి॑ణః॑ ఇ॒న్త్రం వాణీ॑రనూషత॥ గాయన్తి త్వా
గా॒యత్రి॑ణో [౪౭] క॒ర్చన్త్య॑ర్కమర్కి॒ణః॑ బ్ర॒హ్మణా॑స్త్వా శత॒క్రత॑వృ॒ద్వగ్ంశ॑మి॒వ యే॑మిరే॥
అగ్ం॒హోము॑చే ప్ర భ॒రేమా మనీ॑షామోషిష్ఠదా॒వన్నే॑ సుమ॒తిం గృ॑ణానాః॑ ఇదమి॒న్త్ర ప్రతి॑
హ॒వ్యం గృ॑భాయ స॒త్రాః స॒న్తు య॒జమా॑నస్య కా॒మాః॑॥ విపే॒ష య॒న్మా ధి॒షణా॑ జ॒జాన॑ స్తపై
పు॒రా పా॒ర్యాది॑న్త్రమహ్నాః॑ అగ్ం॒హసో॑ య॒త్ర పీ॒పర॑ద్యథా నో నాపే॒వ యా॑న్తము॒భయే॑
హ॒వన్తే॑॥ ప్ర సం॒రాజం॑ ప్రథ॒మమ॑ధ్వరాణా [౪౮] మగ్ం॒హోము॑చం వృ॒షభం॑ య॒జ్ఞియా॑నామ్
అపాం నపా॒తమ॑శ్వినా హ॒యన్త॑మ॒స్మిన్న॑ర ఇ॒న్త్రియం॑ ధ॒త్తమో॑జః॑॥ వి న ఇ॒న్త్ర మృ॑ధో జహి
నీ॒చా య॑చ్ఛ పృత॒న్యతః॑ అధ॒స్పదం॑ తమీం కృ॒ధి యా అ॒స్మాగ్ం అభి॑దా॒సతి॑॥ ఇ॒న్త్ర
క్ష॒త్రమ॑భి వామమో॒జోఽజా॑యథా వృ॒షభ చర్ష॑ణీనామ్ అపా॒ఽనుదో॑
జన॒మమి॑త్రయన్తమురుం దే॒వేభ్యో॑ అకృ॒ణోరు॑ లోకమ్॥ మృ॒గో న భీ॒మః కు॑చరో గి॒రిష్ఠాః॑
పరా॒వత [౪౯] ఆ జ॒గామా ప॑రస్యాః॑ సృ॒కగ్ం సగ్ం॒శాయ॑ పవిమిన్త్ర తి॒గ్మం వి శత్రూ॑న్తా॒థి వి
మృ॑ధో నుదస్వ॥ వి శత్రూన్ వి మృ॑ధో నుద వి వృ॒త్రస్య॑ హ॒నూ రు॒జా వి మ॒న్యుమి॑న్త్ర

భామితోమిత్రస్యాభిదాసతః॥ త్రాతారమిన్త్రమవితారమిన్త్రగ్ం హవేహవే సుహవగ్ం
శూరమిన్త్రమ్ హువే ను శక్త్రం పురుహూతమిన్త్రగ్ స్వస్తి నో మఘవా ధాత్విన్త్రః॥ మా తే
అస్యాగ్ం [౫౦] సహసావన్ పరిష్టావఘాయ భూమ హరివః పరాదై త్రాయస్వ
నోవృకేభిర్వరూఢైస్తవ ప్రియాసః సూరిషు స్యామ॥ అనవస్తి రథమశ్వాయ తక్షన్తవ్షై
వజ్రం పురుహూత ద్యుమన్తమ్ బ్రహ్మణ ఇన్త్రం మహాయన్తో అర్కైరవర్ధయన్నహయే
హన్తవా ఉ॥ వృష్ణే యత్తే వృషణో అర్కమర్చానిన్త్ర గ్రావాణో అదితిః సజోషాః అనశ్వాసో
యే పవయోరథా ఇన్ప్రేషితా అభ్యవర్తన్త దస్యాన్॥[౫౦]

వృత్రహత్యేను గాయత్రిణోధ్వరాణాం పరావతోస్యామష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ॥1.6.12॥
సంత్యా సీశ్చామి ధ్రువోన్యగ్నిర్మా బర్హిషోహమాప్యాయతామగన్త యథా వై యోవైశ్రద్ధాం ప్రజాపతిర్భజాన్
ధ్రువోన్యహ యో వై సప్తదశమిన్త్రం వోద్వాదశ॥1.6.12॥
సంత్యా బర్హిషోహం యథా వా ఏవం విద్వాశ్చౌషత్ససావన్నేకపశ్చాశత్ ॥51॥
సం త్యా సీశ్చామి దస్యాన్ ॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి ప్రథమకాణ్డే షష్ఠః ప్రశ్నః॥